

Meren tarinat tutuiksi suuren yleisön ehdoilla – Loki-palvelu tarjoaa uuden alustan merellisen tiedon kysyjille ja tarjoajille

Miten voisimme valjastaa digitalisaation parhaat puolet myös historiaan nojaavan merellisen kulttuuriperinnön palvelukseen? Minkälaiseen virtuaaliseen paikkaan voisimme koota kaiken kiinnostavan merellisen tiedon? Miten takaisimme kattavan ja laadukkaan sisällön ilman pysyviä resursseja; miten esittäisimme sisältömmme niin että ne olisivat kiinnostavia mahdollisimman monelle? Entä miten parhaiten palvelisimme museokenttää; mitkä ovat suurimmat tarpeet siellä?

Nämä kysymykset nousivat keskiöön, kun John Nurmisen Säätiö lähti vuonna 2012 selvittämään mahdollisuuksiaan toteuttaa tehtävänsä – merellisen kulttuuriperinnön vaalimista – digitaalisessa ympäristössä. Tehtyään itsenäistä esiselvitystyötä ja muutamia validoivia kokeiluja, tämä monitoimijaprojektien tunnistamiseen ja toteuttamiseen erikoistunut toiminnallinen säätiö kutsui neljä suomalaista merimuseota mukaan Loki-projektiin, jonka tavoitteeksi asetettiin merellisen kulttuuriperinnön välittäminen suurelle yleisölle useammin, helpommin ja rikkaammin.

Kaksivuotisen pilottiprojektin tuotoksena julkaistiin toukokuussa 2016 meren tuntijoiden ja ystävien yhteisö ja verkkopalvelu Loki (www.lokistories.fi). Loki on kaikille avoin, maksuton ja yleishyödyllinen alusta, jossa sekä yksityishenkilöt että yhteisöt ja organisaatiot voivat julkaista merellisiä tarinoita, tietoja, retkikohdevinkkejä, kuvia ja videoita. Palvelun ylläpidosta vastaa John Nurmisen Säätiö, ja sitä ovat olleet toteuttamassa Ahvenanmaan merenkulkumuseo, Merikeskus Forum Marinum, Rauman merimuseo sekä Suomen merimuseo. Palvelukehityksen johtotähtinä on pidetty hauskaa ja helppoa käyttökokemusta sekä käyttäjien tasa-arvoisuutta: Loki ei erittele tai arvota erilaisia käyttäjiä tai sisältöjä. Sosiaalisen median lainalaisuuksilla toimiva palvelu esittelee kartan, listauksen, käyttäjäprofiilien, asiansanojen ja älykkään hakutoiminnon kautta palveluun lisättyjä ”lokimerkintöjä”. Merkintöjen, joita on elokuun loppuun mennessä kertynyt jo yli 300 kappaletta, ainoa yhteinen nimittäjä on niiden yhtymäkohta merikulttuuriin tai -ympäristöön. Niitä ovat julkaisseet kymmenet merihenkiset yksityishenkilöt, sekä organisaatiot matkailutoimista Majakkaseuraan ja museoihin.

Pilottikesän tulokset osoittivat, että Lokin tyyppiselle palvelulle on selkeä tilaus. Kesän loppuun mennessä palvelussa oli viihtynyt yli 10 000 yksittäistä kävijää, joista yli neljäsosa palasi

käyttämään palvelua uudestaan. Erityisen suurta kiinnostusta Loki on herättänyt veneilijöiden lisäksi merihistorian ja muiden merellisten alojen tutkijoiden keskuudessa.

Merihistorian päivien esityksessä kuullaan digitaalisen kuluttajapalvelun luomisprosessin tiivistelmä humanistin silmin ja käydään läpi muutamia erilaisia tapoja julkaista merellistä aineistoa Lokin kautta kaikkien nähtäville, toivottavasti tunnistetaan yhdessä myös uusia käyttömahdollisuuksia ja kehitysideoita.